

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd – RP 21/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om utnyttjande av arbetskraft

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om utnyttjande av arbetskraft (RP 21/2026 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 13/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 11 och 47 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 11 kap. 11 § samt 47 kap. 3 a och 9 §, sådana de lyder, 11 kap. 11 § i lag 885/2009 samt 47 kap. 3 a § i lag 302/2004 och 47 kap. 9 § i lag 1177/2014, och *fogas* till 47 kap. en ny 3 b § som följer:

11 kap.

Om krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten

11 §

Diskriminering

Den som i näringsverksamhet, yrkesutövning, betjäning av allmänheten, tjänsteutövning eller något annat offentligt uppdrag eller vid anordnande av en offentlig tillställning eller ett allmänt möte utan godtagbart skäl

- 1) inte betjänar någon viss person på gängse villkor,
- 2) förvägrar någon tillträde till tillställningen eller mötet eller avlägsnar någon därifrån, eller

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd

3) försätter någon i en uppenbart ojämlig eller väsentligt sämre ställning än andra på grund av dennes ras, nationella eller etniska ursprung, hudfärg, språk, kön, ålder, familjeförhållanden, sexuella läggning, genetiska arv, funktionsnedsättning eller hälsotillstånd eller religion, samhälleliga åsikter, politiska eller fackliga verksamhet eller någon annan därmed jämförbar omständighet ska, om inte gärningen utgör diskriminering i arbetslivet, för *diskriminering* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

47 kap.

Om arbetsbrott

3 a §

Ocker i arbetslivet

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som, genom att utnyttja en arbetstagares ekonomiska trångmål eller annars trängda läge, beroende ställning, oförstånd, lättsinne eller okunnighet, vid ett anställningsförhållande för sig eller någon annan utverkar eller betingar en ekonomisk förmån som står i uppenbart missförhållande till vederlaget, ska för *ocker i arbetslivet* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 b §

Grovt ocker i arbetslivet

Om vid ocker i arbetslivet

- 1) eftersträvas avsevärd vinning,
 - 2) vållas avsevärd eller synnerligen kännbar skada,
 - 3) gärningsmannen på ett hänsynslöst sätt utnyttjar någon annans särskilda svaghet eller annars skyddslösa läge, eller
 - 4) brottet begås särskilt planmässigt
- och ockret i arbetslivet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt ocker i arbetslivet* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

9 §

Juridiska personers straffansvar

På arbetarskyddsbrott, ocker i arbetslivet och grovt ocker i arbetslivet tillämpas vad som föreskrivs om juridiska personers straffansvar.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSV 88/2026 rd

Lag

om ändring av 3 § i lagen om näringsförbud

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om näringsförbud (1059/1985) 3 § 3 mom. 5 punkten, sådan den lyder i lag
1179/2014, som följer:

3 §

Förutsättningarna för näringsförbud

Dessutom kan en person som avses i 2 § meddelas näringsförbud, om han eller hon vid
drivandet av rörelse har gjort sig skyldig till

5) ett brott som är straffbart enligt 47 kap. 3 a eller 3 b § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 10 kap. 3 § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 10 kap. 3 § 2 mom. 13 punkten, sådan den lyder i lag
515/2025, som följer:

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd

10 kap.

Hemliga tvångsmedel

3 §

Teleavlyssning och dess förutsättningar

Förundersökningsmyndigheten kan ges tillstånd att rikta teleavlyssning mot en teleadress eller teleterminalutrustning som en misstänkt innehar eller annars kan antas använda, om den misstänkte är skäligen misstänkt för

13) grovt bedrägeri, grovt ocker eller grovt ocker i arbetslivet,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 80 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 80 § 2 mom., sådant det lyder i lag / , som följer:

80 §

Obligatoriska grunder för uteslutning

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a § i strafflagen, arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 §, arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 §, ocker i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a §, grovt ocker i arbetslivet enligt 47 kap. 3 b §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd

47 kap. 5 §, anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd enligt 47 kap. 6 a §, grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 § eller grovt naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 a § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om ändring av 84 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) 84 § 2 mom., sådant det lyder i lag / , som följer:

84 §

Obligatoriska grunder för uteslutning

Den upphandlande enheten ska genom sitt beslut utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om den upphandlande enheten fått kännedom om att en ledamot i anbudssökandens eller anbudsgivarens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för grovt bokföringsbrott enligt 30 kap. 9 a § i strafflagen, arbetarskyddsbrott enligt 47 kap. 1 §, arbetstidsbrott enligt 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet enligt 47 kap. 3 §, ocker i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a §, grovt ocker i arbetslivet enligt 47 kap. 3 b §, kränkning av arbetstagares organisationsfrihet enligt 47 kap. 5 §, anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd enligt 47 kap. 6 a §, grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 § eller grovt naturskyddsbrott enligt 48 kap. 5 a § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd

Lag

om ändring av 47 § i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig försvars- och säkerhetsupphandling (1531/2011) 47 § 1 mom. 6 punkten som följer:

47 §

Uteslutning av anbudssökande och anbudsgivare som gjort sig skyldiga till vissa brott

Den upphandlande enheten ska besluta att utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare ur anbudsförfarandet, om enheten fått kännedom om att den sökande eller anbudsgivaren eller en person i dess ledning eller en person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren genom en lagakraftvunnen dom som framgår av straffregistret dömts för något av följande brott:

6) ocker i arbetslivet enligt 47 kap. 3 a § eller grovt ocker i arbetslivet enligt 47 kap. 3 b § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 6 b § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 6 b § 2 mom. 8 punkten, sådan den lyder i lag / , som följer:

6 b §

I utdraget antecknas uppgifter om lagakraftvunna beslut genom vilket personen har dömts för

8) arbetarskyddsbrott med stöd av 47 kap. 1 § i strafflagen, arbetstidsbrott med stöd av 47 kap. 2 §, diskriminering i arbetslivet med stöd av 47 kap. 3 §, ocker i arbetslivet med stöd av 47 kap. 3 a §, grovt ocker i arbetslivet med stöd av 47 kap. 3 b §, kränkning av arbetstagares

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd

organisationsfrihet med stöd av 47 kap. 5 § eller anlitande av utländsk arbetskraft som saknar tillstånd med stöd av 47 kap. 6 a § i den lagen,

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om ändring av 5 a § i lönegarantilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lönegarantilagen (866/1998) 5 a § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 896/2022, som följer:

5 a §

Allvarlig exploatering av arbetskraft

Tidsfristen enligt 5 § hindrar inte att lönegaranti betalas, om

1) arbetsgivaren eller dennes företrädare har gjort sig skyldig till ett brott enligt 25 kap. 3 eller 3 a §, 36 kap. 6 eller 7 § eller 47 kap. 3, 3 a eller 3 b § i strafflagen (39/1889) mot arbetstagaren och det ansöks om betalning enligt lönegarantin av fordringar som grundar sig på anställningsförhållandet och som dömts ut genom en fällande dom i brottmål eller på dem grundad brottsskadeersättning, eller

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om ändring av 58 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) 58 § 4 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd

58 §

Rättslig ställning för den som deltar i arbetsprovning samt ansvar för arbetarskydd och dataskydd

Bestämmelser om straff för arbetarskyddsförseelser finns i 63 § i arbetarskyddslagen. Bestämmelser om straff för arbetstidsförseelser finns i 44 § i arbetstidslagen. Bestämmelser om straff för brott mot lagen om integritetsskydd i arbetslivet finns i 24 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet. Bestämmelser om straff för diskriminering, diskriminering i arbetslivet, arbetarskyddsbrott, personregisterbrott, dataintrång, olovlig observation, olovlig avlyssning, kränkning av kommunikationshemlighet, sekretessbrott och tjänstebrott finns i strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 3 § i diskrimineringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i diskrimineringslagen (1325/2014) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om straff för diskriminering, diskriminering i arbetslivet, hets mot folkgrupp och grov hets mot folkgrupp finns i strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 88/2026 rd

Helsingfors 10.6.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare